

DOI: 10.33270/03253702.5
УДК 159.98

РОМАНЕНКО Оксана*

доктор психологічних наук, професор, професор кафедри юридичної психології
Національної академії внутрішніх справ
м. Київ, Україна
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0104-0093>

Теоретичні основи вивчення мотивації правоохоронної діяльності

Анотація. Актуальність теми зумовлена необхідністю збереження та стимулювання мотивації професійної діяльності правоохоронців в умовах воєнного часу. Мета статті полягає у визначенні теоретичних основ вивчення мотивації та створенні інтегративної моделі мотиваційних чинників діяльності правоохоронців. Проаналізовано сучасні теорії та прикладні дослідження мотивації професійної діяльності; розглянуто різні наукові підходи до аналізу цієї проблеми; обґрунтовано доцільність поліпарадигмального підходу в її опрацюванні, що дає змогу визначити роль різних модусів психічного у формуванні мотивації. Методологію дослідження становить загальна теорія мотивації діяльності, що ґрунтується як на диференціації, так і на інтеграції наявних знань у різних галузях; методи дослідження – аналіз та узагальнення результатів наукових розвідок. Розглянуто психологічні концепції, що охоплюють систему зовнішніх і внутрішніх мотиваційних чинників діяльності. Проаналізовано закордонний та український досвід вивчення мотивації діяльності в особливих умовах. Визначено предиктори, що обумовлюють збереження та стимулювання мотивації правоохоронної діяльності в умовах воєнного часу. Обґрунтовано провідну роль компетентності й належності до професійної групи як системоутворювальних чинників в ієрархізованій структурі мотивів. Наукова новизна статті полягає в систематизації знань про мотиваційні чинники правоохоронної діяльності. Практична значущість представлена визначенням стратегій психодіагностичної роботи з прогнозуванням ефективності професійної діяльності як напряму вдосконалення організаційно-методичних і змістових засад професійно-психологічної підготовки.

Ключові слова: мотивація; діяльність в особливих умовах; правоохоронна діяльність; методологія наукового аналізу; теорії мотивації.

Історія статті:

Отримано: 11.08.2025
Переглянуто: 15.09.2025
Прийнято: 24.10.2025

Рекомендоване посилання:

Романенко О. Теоретичні основи вивчення мотивації правоохоронної діяльності. *Юридична психологія*. 2025. № 2 (37). С. 42–49. DOI: 10.33270/03253702.5

*Відповідальний автор

Вступ

Воєнний стан в Україні зумовлює посилення вимог до представників сектору безпеки, які здійснюють свою діяльність в особливих умовах. Одним із важливих видів такої діяльності є правоохоронна, основними завданнями якої є забезпечення захисту прав і свобод людини, протидія злочинності, підтримання публічного порядку та громадської безпеки. Напружені умови діяльності правоохоронців, багато-задачність із високим рівнем стресу та ризиками для життя, участь у воєнних діях створюють загрози вичерпання психологічних ресурсів, соціального розмежування, втрати ціннісних основ буття, інформаційно-емоційного перенавантаження. Це явище негативно впливає не лише на психічне здоров'я поліцейських, а й на ефективність діяльності всієї правоохоронної системи, від якої залежить безпека суспільства. Негативний вплив цих чинників на особистість правоохоронця може спричинити втрату кадрових ресурсів, що є загрозливим для професійного ядра правоохоронної системи. З огляду на це першочергове значення має розроблення наукових засад вивчення мотивації правоохоронної діяльності як основної умови її стимулювання.

Підґрунтям для зниження мотивації професійної діяльності є тривалі психічні стани, що характеризуються домінуванням гострих або хронічних негативних емоційних переживань: тривоги, страху, депресії, агресії, дратівливості, дисфорії. Ці стани зумовлені переживанням невідповідності між загрозливими чинниками ситуації та здатністю психіки до їх подолання, почуттям безпорадності та втрати контролю, змінами в когнітивній та емоційній сферах, які можуть спричинити соматичні, психічні й особистісні розлади. Травмувальний вплив таких подій на психіку людей виникає внаслідок пережитого стресу (Lozinska, 2019). Виявлено нейропсихологічні зміни в учасників збройних конфліктів (Jain et al., 2022). Доведено високу ймовірність впливу гострих невротичних реакцій психотравми на особистісні розлади у віддаленому періоді (Koven, 2018; MacKenzie et al., 2021; Langer et al., 2023). Описано наслідки психічних розладів після пережитих психотравматичних подій із ризиками суїцидальної поведінки, поведінкових порушень, сильних і тривалих депресій, повної соціальної ізоляції (Shelestova, 2021; Sodolevska, 2023).

Огляд літератури

Після початку воєнної агресії в Україні було організовано низку наукових досліджень, присвячених впливу війни на психіку людей, зокрема й тих, хто веде діяльність в особливих умовах. Визначено специфіку психічного здоров'я працівників сектору безпеки внаслідок

участі у воєнних діях (Pavlova et al., 2022; Pinchuk et al., 2022). Доведено, що в учасників бойових дій унаслідок виснаження внутрішніх резервів психіки й зниження адаптаційних можливостей особистості є ризики формування психічних розладів, що є одним із можливих сценаріїв спроби переналаштування ментальної сфери до нових умов дійсності, зокрема до життя в умовах воєнного стану (Halych, M., & Halych, Ya., 2023). Досліджено депресивно-тривожний тип соціальної дезадаптації особистості комбатантів, що виявляється в зниженні активності, песимістичних думках, поєднаних із підвищеною тривогою та занепокоєнням (Berezenko, & Tsymbal, 2023). Проаналізовано вплив досвіду бойових дій на особистість та інтенсивності її травмування під час воєнних дій (Pidlisnyi, & Dembitskyi, 2022). Визначено психологічні особливості особистісних трансформацій поліцейських в умовах воєнного стану, що супроводжуються переходом на новий рівень функціонування (Budanova, 2023). Окреслено напрями взаємодії військових і поліцейських в умовах воєнного стану (Mattingsdal et al., 2023). Обґрунтовано необхідність опрацювання ймовірнісних стрес-сценаріїв діяльності поліцейського (Masian, 2023). Доведено загальну ефективність застосування алгоритмів в екстремальних ситуаціях (Heuvel, Alison, & Power, 2014; Hobson et al., 2023), а також значущість особистісної резильєнтності як чинника стресоподолання (Asselmann, Klimstra, & Denissen, 2021).

Специфічними ознаками правоохоронної діяльності є умови роботи, пов'язані з ризиком для життя й здоров'я, виконання особливих функціональних обов'язків щодо зберігання та носіння вогнепальної зброї, а також її застосування в разі необхідності.

Визначають низку специфічних психологічних особливостей правоохоронної діяльності, а саме:

- правове регулювання діяльності згідно з принципом законності, що передбачає підвищену відповідальність як найважливішу професійну якість особистості;
- виконання завдань в умовах ризику для життя та здоров'я; необхідність припиняти правопорушення, вирішувати конфлікти, працювати в умовах воєнного стану й надзвичайних ситуацій;
- необхідність спілкування з різними категоріями громадян у процесі професійної діяльності, зокрема і складним контингентом (агресивні, психічно нестабільні, раніше засуджені тощо);
- переважно інтелектуальний характер професійних завдань, ускладнений інформаційним стресом, плануванням і прогнозуванням діяльності в умовах невизначеності;
- значні перевантаження в роботі в умовах ненормованого робочого дня;
- нестача ресурсів, недостатність матеріально-технічного забезпечення;

– суворий контроль, регламентація та звітність; перешкоджання зацікавлених осіб у процесі розслідування й розкриття злочинів тощо.

Умови воєнного стану, постійні загрози для життя та здоров'я громадян безпосередньо вплинули на ускладнення правоохоронної діяльності. Працівники поліції щоденно виконують велику кількість різнопланових завдань в умовах обмеженого часу, дефіциту інформації, необхідності прийняття рішень. Численні стресові сценарії, високий рівень відповідальності, труднощі підтримання позитивного іміджу професії призводять до зниження мотивації професійної діяльності, емоційного вигорання, формування психосоматичних розладів.

Акцентуючи на інтегративному характері професійної підготовки поліцейських, Ю. Бойко-Бузиль (2024) обґрунтовує необхідність її оновлення й адаптації до сучасних умов. Характеризуючи комплекс професійно важливих рис особистості поліцейського, з-поміж інших визначають роль мотиваційних чинників і необхідність їх формування на всіх етапах професійної діяльності (Pampura, & Boiko-Buzyl, 2024).

Отже, одним із пріоритетних завдань у системі психологічного забезпечення правоохоронної діяльності є підтримання мотивації працівників поліції в сучасних умовах. Різномасштабність і складність досліджуваної проблеми зумовлює необхідність визначення теоретичних основ її вивчення.

Матеріали та методи

Мета цієї статті полягає у визначенні теоретичних основ вивчення мотивації та створенні інтегративної моделі мотиваційних чинників діяльності правоохоронців. Відповідно до мети, проаналізовано сучасні теорії та прикладні дослідження мотивації професійної діяльності; розглянуто різні наукові підходи до аналізу цієї проблеми; обґрунтовано доцільність поліпарадигмального підходу в її опрацюванні, що дає змогу визначити роль різних модусів психічного у формуванні мотивації. Методологію аналізу становить загальна теорія мотивації діяльності, що ґрунтується як на диференціації, так і на інтеграції наявних знань у різних галузях; методи дослідження – аналіз та узагальнення результатів наукових розвідок.

Результати й обговорення

Застосування різних наукових підходів сприяє реалізації конструктивної функції у вивченні мотивації діяльності, що полягає у встановленні іманентного зв'язку між предметом дослідження й системою понять, які охоплюють усе поле досліджуваних явищ. У сучасній науці активно використовують такий інтегративний підхід до вивчення складних психологічних явищ, як методологічний плюралізм, що ґрунтується на

принципі розширення методологічних основ дослідження. З огляду на це кожна з наявних теорій впливає на комплексне вивчення певного явища.

У психологічній літературі ґрунтовно висвітлено питання мотивації діяльності людини. Але термін «мотив» не має однозначного тлумачення. Йому надають низку значень, з-поміж яких виокремимо уявлення, ідеї, почуття обов'язку, морально-політичні установки, інтереси, переконання та прагнення тощо.

Проблему мотивації розглядають в українській психології як із позицій діяльнісного підходу, так і гуманістичного, згідно з яким формування мотивів людини пов'язано з її соціальною сутністю, моральними почуттями, характером, ідеалами тощо. У зарубіжній психології можна виокремити два напрями розгляду проблеми мотивації: концепція інстинкту, спонук, потягів, які ґрунтуються на біхевіористичній і психоаналітичній теоріях, і теорія експектації, цінностей та самовираження.

Концепції мотивації різняться теоретичними й термінологічними аспектами, що зумовлює відсутність єдиного розуміння понять, пояснень змістової та динамічної сторін мотивації, а також різних акцентів у вивченні її ролі в складній системі детермінації поведінки. Зокрема, з позицій біхевіоризму спонукальними факторами можуть бути лише зовнішні умови, натомість відповідно до психодинамічного підходу – інстинктивні потяги, а згідно з гуманістичним підходом – потреби людини. Також мотивацію розглядають на рівні психофізіологічних процесів, які забезпечує нервова система, на енергетичному рівні, на рівні смислів і внутрішньої організації особистості. З-поміж чинників, що впливають на формування мотивів, визначають пізнавальні конструкти, рівень домагань, уявлення й очікування людини, особистісні якості, переконання, цінності тощо.

Найбільш популярною в західній психології є теорія самодетермінації, яка є комплексною основою для розуміння мотивації різних видів діяльності. Ґрунтуючись на функціональному підході, ця теорія досліджує психологічні чинники, що забезпечують розвиток організму та його оптимальне функціонування. Загальна теорія самодетермінації розвивалася поступово, асимілюючи нові знання, що дало змогу представити її будову в сукупності взаємопов'язаних парціальних теорій, кожна з яких забезпечує певний рівень аналізу. До них належать: теорія когнітивної оцінки, теорія орієнтацій причинності, теорія змісту цілей, теорія основних психологічних потреб, теорія організованої інтеграції, теорія мотивації взаємозв'язків (Ryan, 2024).

Кожна з них вивчає окремі мотиваційні чинники, які було описано в різних контекстах, водночас сукупність висновків забезпечує цілісну основу для розуміння мотивації (Hagger, & Hamilton, 2021). Учені зазначають, що без чіткого

розуміння загальної теорії можливі складнощі з формуванням узгоджених ментальних моделей, що перешкоджає поєднанню теоретичних досліджень з практикою (King, & Fryer, 2024). Це зумовлює необхідність створення інтегративної моделі з метою об'єднання альтернативних пояснень і глибшого розуміння психологічних чинників, які формують мотивацію діяльності.

Теорія когнітивної оцінки описує не тільки варіабельність мотиваційних чинників, а й різні якості, пов'язані з мотивами участі в певній діяльності. Ці мотиви різняться джерелами й можуть бути розподілені на три типи: внутрішня мотивація, зовнішня мотивація та амотивація. Чинники, пов'язані з різними типами мотивації, впливають на поведінку й благополуччя людини (Ryan, 2024). Наприклад, теорія когнітивної оцінки пояснює, як фактори навколишнього середовища, зокрема винагороди, впливають на внутрішню мотивацію.

Теорія комбінованої мотивації ґрунтується на таких припущеннях: люди за своєю природою схильні до внутрішньої мотивації, але задоволення основних психологічних потреб (автономія, компетентність і приналежність до соціальної групи) є пріоритетними для підтримання внутрішньої мотивації. Згідно з цією теорією, впливи навколишнього середовища суб'єктивно сприймаються людьми й можуть поділятися на інформаційні, контролювальні або амотивувальні (Ryan, 2024).

В основі теорії організованої інтеграції лежать такі основні положення: індивіди інтерналізують зовнішні мотиви для врегулювання своєї поведінки, починаючи від більш контрольованих до більш автономних; задоволення основних психологічних потреб підтримує зовнішню мотивацію: у разі переважання внутрішніх мотивів є вища ймовірність того, що працівник ефективно виконуватиме свої обов'язки, особливо це стосується складних завдань; чим більше в людини внутрішніх мотивів, тим сприятливіше це відображатиметься на рівні психічного здоров'я та благополуччя. Ця теорія акцентує на ролі соціально-психологічних чинників у інтерналізації зовнішніх мотивів і уточнює концепцію зовнішньої мотивації, розрізняючи її контрольовані й автономні форми (Howard et al., 2021).

Теорія базових психологічних потреб засвідчує, що психологічні потреби не є когнітивними конструктами, оскільки їх функціонування можна спостерігати як на біологічному, так і на психологічному рівнях, і вони не мають бути усвідомлені, щоб впливати на поведінку. У контексті цієї теорії акцентується на фрустрації, оскільки задоволення потреб сприяє благополуччю й посиленню мотивації, тоді як фрустрація потреб призводить до її послаблення. Водночас обидва стани задоволення та фрустрації можуть співіснувати, що підтверджують змішані профілі. Наявність фрустрації вказує на

відсутність задоволення потреб, а не навпаки (Rouse et al., 2020).

Ступінь благополуччя людини й задоволеності діяльністю визначають ступенем задоволення або фрустрації трьох основних психологічних потреб: автономії, компетентності й належності до групи, кожна з яких пов'язана з певним досвідом та є унікальною. Психологічну потребу в автономії окреслюють як волевиявлення особистості, своєю чергою потреба в компетентності характеризує досвід ефективності діяльності, а потреба в належності до групи відображає потребу у зв'язку з іншими, є підґрунтям для формування афіліативних мотивів (Ryan, 2024).

Отже, згідно з результатами численних досліджень, одночасне задоволення всіх трьох основних психологічних потреб (автономії, компетентності та належності до соціальної групи) є найбільш корисним як для психічного здоров'я особистості, так і для формування мотивів діяльності.

У дослідженні, присвяченому впливу задоволення потреб на мотивацію, доведено, що особи із задоволеною потребою в компетентності, але недостатньо задоволеними потребами в автономії чи належності до групи, демонстрували кращі результати, ніж ті, хто мав високий рівень фрустрації та низький рівень задоволення всіх трьох потреб. Задоволення базових психологічних потреб і фрустрація можуть бути проміжними змінними між факторами навколишнього середовища й поведінковими результатами. Це засвідчує особливий вплив кожної потреби, а також підтверджує факт, що вони можуть змінюватися та впливати одна на одну, тобто наявна тенденція до коваріації, потенційної взаємодії між психологічними потребами. З цього випливає твердження, яке має практичне значення: якщо одна потреба задоволена недостатньо, має бути посилене задоволення інших (Rouse et al., 2020).

Ця концепція зумовила розроблення програм втручання, спрямованих на стимулювання мотивації до діяльності шляхом задоволення цих трьох основних психологічних потреб. Водночас є дані про мінімальні результати втручання порівняно з інтервенціями, максимально спрямованими на базову психологічну потребу в підтриманні автономії (Ryan, 2024).

Зіставлення результатів досліджень зумовлює необхідність аналізу базових психологічних потреб на різних рівнях (внутрішньоособистісному, міжособистісному та міжгруповому), а також результатів життєдіяльності особистості, її афективних, когнітивних і поведінкових показників.

Отже, аналіз теорій мотивації засвідчує, що базові психологічні потреби синергетично впливають на сукупність мотивів та їх спільну взаємодію. Проміжною змінною є досвід, що об'єднує їх в ієрархізовану систему мотиваційних чинників.

Висновки

Необхідність визначення теоретичних засад вивчення мотивації правоохоронної діяльності у воєнний період спонукало до розгляду цієї проблеми на різних рівнях наукового знання. Згідно з філософським рівнем методології, необхідно визначити здатність поліцейського до функціонування в умовах невизначеності й вміння розглядати це як ресурс розвитку. Застосування системного аналізу під час вивчення ієрархізованої системи мотивів діяльності дає змогу визначити наявність певних предикторів у структурі спрямованості особистості, які може бути розглянуто як системоутворювальні чинники збереження мотивації до професійної діяльності в особливих умовах. Аналіз провідних мотиваційних теорій та їх застосування для вивчення мотивації правоохоронної діяльності дає змогу припустити, що в умовах воєнного стану в поліцейських не задовольняється переважна більшість базових

потреб на рівні організму, а саме: потреба в повноцінному сні та відпочинку, потреба в безпеці, соціальному прийнятті та схваленні внаслідок негативного досвіду спілкування зі складними категоріями громадян, потреба в автономії як можливість контролювати своє життя й мати свободу волі. Якщо ці потреби є провідними в складній ієрархізованій системі мотивації до діяльності, це спричинить редукцію професійних досягнень і вихід із професії. У разі якщо провідними для поліцейського є мотив компетентності, що утверджує його право бути представником влади й захисником прав і свобод громадян, а також мотив належності до професійної групи, попри всі складнощі, пов'язанні з виконанням службових завдань, вони підтримуватимуть загальний вектор мотивації діяльності в особливих умовах. Визначення ієрархізованої структури мотивів слугує прогностичним показником ефективності професійної діяльності та окреслює мету й завдання психокорекційних впливів.

References

- [1] Asselmann, E., Klimstra, T.A., & Denissen, J.J. (2021). Unraveling resilience: Personality predicts exposure and reaction to stressful life events. *Personality Science*, 2, 1-29. DOI: 10.5964/ps.6055
- [2] Berezenko, M., & Tsymbal, T. (2023). The impact of the war on the health of Ukrainians. *Grail of science*, 24, 416-417. DOI: 10.36074/grail-of-science.17.02.2023.076
- [3] Boiko-Buzyl, Yu.Yu. (2024). Features and specifics of professional training of police officers in Ukraine. *Scientific innovations and advanced technologies. Series "Psychology"*, 9(37), 1075-1087. DOI: 10.52058/2786-5274-2024-9(37)-1075-1087
- [4] Budanova, M. (2023). Personal transformations in psychology: differentiation of the conceptual apparatus of research. *Legal psychology*, 2(33), 54-61. DOI: 10.33270/03233302.54
- [5] Hagger, M.S., & Hamilton, K. (2021). General causality orientations in self-determination theory: Meta-analysis and test of a process model. *European Journal of Personality*, 35(5), 710-735. DOI: 10.1177/0890207020962330
- [6] Halych, M., & Halych, Ya. (2023). Determinants of appearance and features of manifestations of mental behavioral disorders under military conditions. *Legal psychology*, 1(32), 51-59. DOI: 10.33270/03233201.51
- [7] Heuvel, C., Alison, L., & Power, N. (2014). Coping with uncertainty: Police strategies for resilient decision-making and action implementation. *Cognition Technology and Work*, 6(1). DOI: 10.1007/S10111-012-0241-8
- [8] Hobson, Z., Yesberg, J.A., Bradford, B., & Jackson, J. (2023). Artificial fairness, trust in algorithmic police decision-making. *Journal of Experimental Criminology*, 19(1), 165-189. DOI: 10.1007/s11292-021-09484-9(203)
- [9] Howard, J.L., Bureau, J., Guay, F., Chong, J.X.Y., & Ryan, R.M. (2021). Student Motivation and Associated Outcomes: A Meta-Analysis From Self-Determination Theory. *Perspectives on Psychological Science*, 16(6), 1300-1323. DOI: 10.1177/1745691620966789
- [10] Jain, N., Prasad, S., Czerth, Z., Chodnekar, S.Y., Mohan, S., Savchenko, E. (2022). War psychiatry: identifying and managing the neuropsychiatric consequences of armed conflicts. *Journal of Primary Care & Community Health*, 13. DOI: 10.1177/21501319221106625
- [11] King, R.B., & Fryer, L.K. (2024). Hybridizing Motivational Strains: How Integrative Models Are Crucial for Advancing Motivation Science. *Educational Psychology Review*, 36(2), 38. DOI: 10.1007/s10648-024-09850-9
- [12] Koven, S.G. (2018). Veteran treatments: PTSD interventions. *Healthcare*, 6. DOI: 10.3390/healthcare6030094
- [13] Langer, P.C., Dymczyk, A., Brehm, A., & Ronel, J. (2023). *Trauma concepts in research and practice: An Overview*. (1st ed.). Wiesbaden: Springer Fachmedien Wiesbaden; Imprint: Springer. DOI: 10.1007/978-3-658-40484-0_3

- [14] Lozinska, N. (2019). Psychotrauma as a consequence of traumatic stress in various areas of modern psychology. *Bulletin of the National Defense University of Ukraine*, 50(2), 65-73. DOI: 10.33099/2617-6858-2018-50-2-65-73
- [15] MacKenzie, A., Ostrowski-Delahanty, S., Pacella-LaBarbara, M., & Delahanty, D.L. (2021). Classification of Acute Stress Disorder. *The Oxford Handbook of Traumatic Stress Disorders*. (pp. 45-61), (2nd edn.). Oxford Library of Psychology. DOI: 10.1093/oxfordhb/9780190088224.013.3
- [16] Masian, A.V. (2023). Formation of adaptive stress damper mechanisms at different stages of decision-making in the professional activities of police officers. *Scientific Perspectives*, 7(37), 636-649. DOI: 10.52058/2708-7530-2023-7(37)-636-649
- [17] Mattingdal, J., Espevik, R., Johnsen, B.H., & Hystad, S. (2023). Exploring why police and military commanders do what they do: An empirical analysis of decision-making in hybrid warfare. *Armed Forces and Society*, 50(4), 1218-1244. DOI: 10.1177/0095327X231160711
- [18] Pampura, I.I., & Boiko-Buzyl, Yu.Yu. (2024). Professionally important qualities in the system of professional training of police officers. *Prospects and innovations of science. Series "Psychology"*, 9(43), 631-643. DOI: 10.52058/2786-4952-2024-9(43)-631-643
- [19] Pavlova, I., Graf-Vlachy, L., Petrytsa, P., Wang, S., & Zhang, S. (2022). Early evidence on the mental health of Ukrainian civilian and professional combatants during the Russian invasion. *Eur Psychiatry*, 65. DOI: 10.1192/j.eurpsy.2022.2335
- [20] Pidlisnyi, Yu., & Dembitskyi, V. (2022). Theoretical Origins of the Study of Potential Aggression of a Combatant after the End of Hostilities *Legal psychology*, 2(31), 41-46. DOI: 10.33270/03223102.41
- [21] Pinchuk, I., Goto, R., Pimenova, N., Kolodezhny, O., Guerrero, A., & Skokauskas, N. (2022). Mental health of helpline staff in Ukraine during the Russian invasion. *Eur Psychiatry*, 65. DOI: 10.1192/j.eurpsy.2022.2306
- [22] Rouse, P.C., Turner, P.J.F., Siddall, A.G., Schmid, J., Standage, M., & Bilzon, J.L.J. (2020). The interplay between psychological need satisfaction and psychological need frustration within a work context: A variable and person-oriented approach. *Motivation and Emotion*, 44(2), 175-189. DOI: 10.1007/s11031-019-09816-3
- [23] Ryan, R.M. (2024). Comments on Integration, Theory Conflicts, and Practical Implementations: Some Contrarian Ideas for Consideration. *Educational Psychology Review*, 36(1). DOI: 10.1007/s10648-024-09858-1
- [24] Shelestova, O. (2021). Borderline mental disorders and adaptation disorders (differential diagnosis, case description). *Herald of kiev institute of business and technology*, 46(4), 74-81. DOI: 10.37203/kibit.2020.46.09
- [25] Sodolevska, V. (2023). Issues of mental health due to the state of war in Ukraine. *Psychosomatic medicine and general practice*, 7(2). DOI: 10.26766/pmgp.v7i2.394

Список використаних джерел

- [1] Asselmann E., Klimstra T. A., Denissen J. J. Unraveling resilience: Personality predicts exposure and reaction to stressful life events. *Personality Science*. 2021. No. 2. P. 1–29. DOI: 10.5964/ps.6055
- [2] Березненко М., Цимбал Т. Вплив війни на здоров'я українців. *Grail of science*. 2023. № 24. С. 16–417. DOI: 10.36074/grail-of-science.17.02.2023.076
- [3] Бойко-Бузиль Ю. Ю. Особливості та специфіка професійної підготовки поліцейських в Україні. *Наукові інновації та передові технології. Серія «Психологія»*. 2024. № 9 (37). С. 1075–1087. DOI: 10.52058/2786-5274-2024-9(37)-1075-1087
- [4] Буданова М. Особистісні трансформації в психології: диференціація понятійного апарату дослідження. *Юридична психологія*. 2023. № 2 (33). С. 54–61. DOI: 10.33270/03233302.54
- [5] Hagger M. S., Hamilton K. General causality orientations in self-determination theory: Meta-analysis and test of a process model. *European Journal of Personality*. 2021. No. 35 (5). P. 710–735. DOI: 10.1177/0890207020962330
- [6] Галич М., Галич Я. Детермінанти появи й особливості виявів психічних поведінкових порушень в умовах воєнного стану. *Юридична психологія*. 2023. № 1 (32). С. 51–59. DOI: 10.33270/03233201.51
- [7] Heuvel C., Alison L., Power N. Coping with uncertainty: Police strategies for resilient decision-making and action implementation. *Cognition Technology and Work*. 2014. No. 6 (1). DOI: 10.1007/S10111-012-0241-8
- [8] Hobson Z., Yesberg J. A., Bradford B., Jackson J. Artificial fairness, trust in algorithmic police decision-making. *Journal of Experimental Criminology*. 2023. No. 19 (1). P. 165–189. DOI: 10.1007/s11292-021-09484-9(203)

-
- [9] Howard J. L., Bureau J., Guay F., Chong J. X. Y., Ryan R. M. Student Motivation and Associated Outcomes: A Meta-Analysis From Self-Determination Theory. *Perspectives on Psychological Science*. 2021. No. 16 (6). P. 1300–1323. DOI: 10.1177/1745691620966789
- [10] Jain N., Prasad S., Czerth Z., Chodnekar S. Y., Mohan S., Savchenko E. War psychiatry: identifying and managing the neuropsychiatric consequences of armed conflicts. *Journal of Primary Care & Community Health*. 2022. No. 13. DOI: 10.1177/21501319221106625
- [11] King R. B., Fryer L. K. Hybridizing Motivational Strains: How Integrative Models Are Crucial for Advancing Motivation Science. *Educational Psychology Review*. 2024. No. 36 (2). DOI: 10.1007/s10648-024-09850-9
- [12] Koven S. G. Veteran treatments: PTSD interventions. *Healthcare*. 2018. No. 6. DOI: 10.3390/healthcare6030094
- [13] Langer P. C., Dymczyk A., Brehm A., Ronel J. Trauma concepts in research and practice: An Overview. 1st Ed. Wiesbaden : Springer Fachmedien Wiesbaden ; Imprint : Springer, 2023. DOI: 10.1007/978-3-658-40484-0_3
- [14] Лозінська Н. Психотравма як наслідок травматичного стресу в різних напрямках сучасної психології. *Вісник Національного університету оборони України*. 2019. № 50 (2). С. 65–73. DOI: 10.33099/2617-6858-2018-50-2-65-73
- [15] MacKenzie A., Ostrowski-Delahanty S., Pacella-LaBarbara M., Delahanty D. L. Classification of Acute Stress Disorder. *The Oxford Handbook of Traumatic Stress Disorders*. 2nd edn. Oxford Library of Psychology, 2021. P. 45–61. DOI: 10.1093/oxfordhb/9780190088224.013.3
- [16] Masian A. V. Formation of adaptive stress damper mechanisms at different stages of decision-making in the professional activities of police officers. *Scientific Perspectives*. 2023. No. 7 (37). P. 636–649. DOI: 10.52058/2708-7530-2023-7(37)-636-649
- [17] Mattingdal J., Espevik R., Johnsen B. H., Hystad S. Exploring why police and military commanders do what they do: An empirical analysis of decision-making in hybrid warfare. *Armed Forces and Society*. 2023. Vol. 50. Issue 4. P. 1218–1244. DOI: 10.1177/0095327X231160711
- [18] Пампура І. І., Бойко-Бузиль Ю. Ю. Професійно важливі якості у системі професійної підготовки поліцейських. *Перспективи та інновації науки. Серія «Психологія»*. 2024. № 9 (43). С. 631–643. DOI: 10.52058/2786-4952-2024-9(43)-631-643
- [19] Pavlova I., Graf-Vlachy L., Petrytsa P., Wang S., Zhang S. Early evidence on the mental health of Ukrainian civilian and professional combatants during the Russian invasion. *Eur Psychiatry*. 2022. No. 65. DOI: 10.1192/j.eurpsy.2022.2335
- [20] Підлісний Ю., Дембіцький В. Теоретичні витоки дослідження потенційної агресії комбатанта після закінчення воєнних дій. *Юридична психологія*. 2022. № 2 (31). С. 41–46. DOI: 10.33270/03223102.41
- [21] Pinchuk I., Goto R., Pimenova N., Kolodezhny O., Guerrero A., Skokauskas N. Mental health of helpline staff in Ukraine during the 2022 Russian invasion. *Eur Psychiatry*. 2022. No. 65. DOI: 10.1192/j.eurpsy.2022.2306
- [22] Rouse P. C., Turner P. J. F., Siddall A. G., Schmid J., Standage M., Bilzon J. L. The interplay between psychological need satisfaction and psychological need frustration within a work context: A variable and person-oriented approach. *Motivation and Emotion*. 2020. No. 44 (2). P. 175–189. DOI: 10.1007/s11031-019-09816-3
- [23] Ryan R. M. Comments on Integration, Theory Conflicts, and Practical Implementations: Some Contrarian Ideas for Consideration. *Educational Psychology Review*. 2024. No. 36 (1). DOI: 10.1007/s10648-024-09858-1
- [24] Шелестова О. Межові психічні розлади та розлади адаптації (диференційна діагностика опис випадків). *Herald of kiev institute of business and technology*. 2021. Т. 46. № 4. С. 74–81. DOI: 10.37203/kibit.2020.46.09
- [25] Sodolevska V. Issues of mental health due to the state of war in Ukraine. *Psychosomatic medicine and general practice*. 2023. Vol. 7. No. 2. DOI: 10.26766/pmgrp.v7i2.394
-

ROMANENKO Oksana

Doctor of Psychology, Professor, Professor of the Department of Legal Psychology of the National Academy of Internal Affairs

Kyiv, Ukraine

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0104-0093>

Theoretical Foundations of Studying the Motivation of Law Enforcement Activities

Abstract. The relevance of the topic is due to the need to preserve and stimulate the motivation of professional activity of law enforcement officers in wartime conditions. The purpose of this article is to determine the theoretical foundations of the study of motivation and create an integrative model of motivational factors in the activities of law enforcement officers. In accordance with the purpose, modern theories and applied research on the motivation of professional activity are analyzed; various scientific approaches to the analysis of this problem are considered; the feasibility of a polyparadigmatic approach in its development is substantiated, which makes it possible to determine the role of different mental modes in the formation of motivation. The methodology of problem analysis was formed by the general theory of motivation of activity, which is based on both differentiation and integration of existing knowledge in various fields; research methods – analysis and generalization of scientific research results. Psychological concepts covering the system of external and internal motivational factors of activity are considered. Foreign and domestic experience of studying motivation of activity in special conditions is analyzed. Predictors that determine the preservation and stimulation of motivation for law enforcement activities in wartime conditions are identified. The leading role of competence and belonging to a professional group as system-forming factors in the hierarchical structure of motives is substantiated. The scientific novelty of the article lies in the systematization of knowledge about the motivational factors of law enforcement activities. The practical significance is represented by the definition of strategies for psychodiagnostic work with the prediction of the effectiveness of professional activities as a direction for improving the organizational, methodological and content principles of professional psychological training.

Keywords: motivation; activity in special conditions; law enforcement; methodology of scientific analysis; theories of motivation.